

Zpravodaj projektu PREGNET

PREG
net

Číslo 6
4/2014

"Moje osobní filozofie v této věci je, že každý může najít prostor v nějaké práci pro uplatnění svých dovedností, ale musí počítat s tím, že nejprve bude muset své konkrétní dovednosti poznat..."

*rozhovor s
Tomášem Ergensem
z Ligy vozíčkářů
Brno, str. 4*

Úvodní slovo

Přibližně každý desátý občan České republiky se potýká se zdravotním postižením, které mu v různé míře komplikuje vstup nebo dlouhodobé udržení se na pracovním trhu. Od roku 2004 je zákonem zakotveno právo těchto občanů požádat Úřad práce ČR o pomoc při překonání této bariéry prostřednictvím tzv. „**pracovní rehabilitace**“.

Pracovní rehabilitace si klade za cíl, na základě vytvořených postupů a s důrazem na individuální přístup ke zdravotně postiženým, zvýšit šance jejich uplatnění na otevřeném trhu práce. V rámci začleňování OZP na trh práce se prokázalo jako velmi efektivní, pokud jednotlivé subjekty zajišťující služby účastníkům pracovní rehabilitace úzce spolupracují. Mezi základní pilíře patří především zaměstnavatelé, vzdělávací a poradenské organizace, zdravotnická zařízení a Úřad práce ČR, jako koordinátor a zadavatel celého procesu.

Účelem projektu PREGNET je navázat na úspěšný projekt Rehabilitace – aktivace – práce (2004 – 2008), který pilotně ověřil funkčnost a přínos těchto vazeb v 6 krajích ČR. V rámci navazujícího projektu PREGNET vzniká regionální síť i ve zbývajících krajích ČR a na podzim roku 2013 zde byla pilotně ověřena její funkčnost.

Účastníkem pracovní rehabilitace mohou být tyto cílové skupiny:

- osoba se zdravotním postižením (uznaná ČSSZ)
- osoba, která je uznána dočasně práce neschopnou, a pracovní rehabilitaci jí doporučil ošetřující lékař
- osoba, která v rámci kontrolní lékařské prohlídky přestala být invalidní a pracovní rehabilitaci jí doporučila okresní správa sociálního zabezpečení
- osoba, která byla orgánem sociálního zabezpečení posouzena, že již není invalidní, a to po dobu 12 měsíců ode dne tohoto posouzení

Evropský sociální fond v ČR
Podporujeme vaši budoucnost
www.esfcr.cz

Systémový individuální projekt
MPSV ČR:

„Regionální síť spolupráce v
pracovní rehabilitaci“
(zkr. PREGNET)

CZ.1.04/2.2.00/11.00008

Oblast podpory 2, 2 OP LZZ:
Modernizace institucí a zavedení
systému kvality služeb zaměstnanosti
a jejich rozvoj
www.pracovnirehabilitace.cz

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

Představení ergodiagnostických pracovišť – Nemocnice Prostějov

I v tomto vydání bulletinu představíme nově vzniklé ergodiagnostické centrum, které bylo vytvořeno v rámci projektu PREGNET.

Stejně jako v předcházejících číslech, i tentokrát zůstaneme na Moravě a navštívíme nové ergodiagnostické pracoviště pro Olomoucký kraj, které vzniklo při Nemocnici Prostějov (Středomoravská nemocniční a.s.) v rámci jeho Centra léčebné rehabilitace.

Pro připomenutí uvádíme, že v rámci projektu PREGNET byla doplněna stávající síť ergodiagnostických center (EDC) o 7 nových pracovišť:

1. Klinika léčebné rehabilitace, Fakultní nemocnice Ostrava
2. Rehabilitační oddělení, Krajská nemocnice Tomáše Bati Zlín
3. Rehabilitační oddělení, Fakultní nemocnice Brno
4. Centrum léčebné rehabilitace, Středomoravská nemocniční a. s. o. z. Nemocnice Prostějov
5. Oddělení léčebné rehabilitace, Fakultní nemocnice Plzeň
6. Rehabilitační oddělení, Krajská nemocnice Liberec, a.s.
7. Rehabilitační oddělení Nemocnice Třebíč, p. o.

Centrum léčebné rehabilitace Nemocnice Prostějov (CLR) s vlastními lůžky bylo koncipováno a vybudováno v roce 1994. Prostorovým, přístrojovým a personálním vybavením se řadí toto pracoviště k nejmodernějším v republice s plným spektrem rehabilitačně terapeutických možností. Fyzioterapeuti jsou specializovaní v široké škále technik jako např. Vojta, PNF, Lewit, Bobath, McKenzie, Brunkow, Schroth, spirální dynamika, senzomotorická stimulace, Brugger, Klein-Vogelbach, S-E-T koncept, SM systém, lymfodrenáž, míčková facilitace, respirační fyzioterapie, tejping a kineziotejping, škola zad, léčba stresové inkontinence, léčebafunkční sterility podle Mojžišové, rehabilitace ruky.

Nedílnou součástí CLR je i pracoviště ergoterapie, kde se provádí výcvik všedních denních činností a testování zbytkového funkčního potenciálu u trvale postižených pacientů.

CLR zajišťuje náplň rehabilitační a fyzikální medicíny v plném rozsahu, a to pro pacienty se zdravotní poruchou či postižením jakékoliv etiologie, nejčastěji stavy:

- po traumatech s postižením pohybového aparátu, včetně stavů pooperačních
- po ortopedických korekčních operacích, aloplastikách nosných kloubů
- po úrazech a onemocněních centrální i periferní nervové soustavy, včetně stavů po neurochirurgických a spondylochirurgických výkonech
- vertebrogenní algické syndromy, arthrosy, polyarthralgie, revmatické choroby
- funkční poruchy pohybové soustavy
- komplikace metabolických poruch, především diabetu - angiopatie, neuropatie, stavy po amputacích apod.

Individuální i skupinovou kinezioterapii, fyzikální terapii a výcvikové zařízením pro nácvik soběstačnosti. Pacienti hospitalizovaní na CLR využívají také ambulantní zařízení, především bazén, vodoléčbu a mechanoterapii.

Fyzioterapeuti CLR zajišťují také rehabilitaci pacientů hospitalizovaných na lůžkách ostatních klinických oborů nemocnice včetně LDN.

Celé přízemí budovy patří **ambulantní části Centra léčebné rehabilitace (CLR)**. Ve třech lékařských ordinacích jsou pacienti vyšetřováni bez objednávání a delší čekací doby.

Pro **individuální terapii dospělých i dětí** slouží 10 pracoven fyzioterapeutů a ergoterapie.

Pro **skupinovou pohybovou léčbu a pro cvičení na přístrojích** jsou vybaveny dva samostatné sály.

Pro pohybovou léčbu ve vodním prostředí – **hydrokinezioterapii** slouží **bazén**. Ve vodoléčebném sále jsou k dispozici moderní **vříivé lázně**.

CLR poskytuje všechny druhy **elektroléčby** - nízko, středo i vysokofrekvenční, sonoterapii- léčbu ultrazvukem, magneto-terapii a fototerapii.

Pracovníci

- V čele oddělení stojí primář.
- 4 lékaři CLR
- Vrchní sestra (celkem 9 sester lůžkového odd. + 2 sestry, kartotéka, ambulance)
- vedoucí fyzioterapeutka (34 fyzioterapeutů), 2 ergoterapeuti.

Aktuálně

- ✓ Pokračují práce na metodikách pro pracovníky ÚP ČR a ergodiagnostická centra.
- ✓ Realizace závěrečného semináře č. 4 pro poradce pro pracovní rehabilitaci na ÚP ČR.
- ✓ Evaluace pilotního ověření a prezentace výsledků v rámci semináře (KA5).
- ✓ 9. Jednání řídicího expertního týmu

Připravujeme

- ✓ Finalizují přípravy na závěrečnou konferenci projektu, která se uskuteční 5. 6. v Olomouci.
- ✓ Pozvání přijala řada významných osobností z oblastí zaměstnávání OZP a pracovní rehabilitace.
- ✓ Podrobnosti Vám přineseme v dalším čísle.

Rozhovor

Důležitou součástí regionální sítě spolupracujících subjektů v pracovní rehabilitaci jsou vzdělávací a poradenské organizace, které již dlouhodobě prokazují, že umí pracovat s lidmi se zdravotním postižením. V Jihomoravském kraji je takovou organizací již více jak 20 let Liga vozíčkářů. Původně hledali příjemce své pomoci převážně mezi lidmi s tělesným postižením, ale dnes si definují svou cílovou skupinu lidmi v podstatě s jakýmkoliv zdravotním postižením, a to z celé České republiky. V průběhu realizace různých aktivit veřejné zakázky projektu PREGNET jsme měli možnost se několikrát setkat, se svými prezentačními schopnostmi a angažovaností pro věc, nepřehlédnutelným představitelem této organizace Tomášem Ergensem. Ten se již 7 let v Lize vozíčkářů zabývá podporou lidí se zdravotním postižením v získávání vhodného a perspektivního pracovního uplatnění. Oslovil jsme ho s žádostí o sdílení jeho zkušeností s klienty, ÚP ČR, zaměstnavateli i pracovní rehabilitací.

**Mgr. Tomáš Ergens,
DiS.**

Vedoucí programu Práce,
vzdělávání, integrace
Liga vozíčkářů Brno

• Mohl byste v úvodu krátce představit organizaci, kterou zastupujete a přiblížit její filosofii, popř. rozšířit o filosofii Vaší osobní v souvislosti s integrací lidí se zdravotním postižením do života společnosti s důrazem na integraci do pracovního života?

Liga vozíčkářů se stala za více než 20 let existence poskytovatelem komplexu sociálních služeb pro lidi se zdravotním postižením, nejen tělesným. Napříč službami se odvíjí snaha, aby lidé se zdravotním postižením mohli žít podle svých představ a naše služby by je v tom podporovaly. Aby se mohli co nejvíce samostatně vzdělávat, pracovat a žít normálně i v dalších oblastech života.

V oblasti zaměstnanosti naše aktivity pomáhají získat vhodnou a perspektivní práci s důrazem na to, aby si klient osvojil tu komplexní dovednost – hledat si pracovní uplatnění co nejvíce samostatně. Využíváme při tom individuálních konzultací, kurzů, psychologické diagnostiky, spolupráce se zaměstnavateli, vyjednávání s úřady práce atd. Takto se o to snažíme v Brně, Znojmě, Jihlavě, Hodoníně a Velkém Meziříčí.

Moje osobní filozofie v této věci je, že každý může najít prostor v nějaké práci pro uplatnění svých dovedností, ale musí počítat s tím, že nejprve bude muset konkrétní své dovednosti poznat, dále také reálnou situaci na trhu práce, musí být aktivní a ochotný se učit novým dovednostem, a nemá smysl hledat důvody předem, proč to nepůjde. Pracuji v oblasti podpory sociálně a zdravotně znevýhodněných lidí od roku 2007 na různých pozicích vč. spolupráce s firmami a měl jsem možnost poznat různé stránky systému.

• Vaše zkušenost s nástrojem pracovní rehabilitace v praxi ÚP ČR jako organizace zabývající se dlouhodobě pomocí lidem se zdravotním postižením s integrací do pracovního života?

S pracovní rehabilitací jako pojmem se setkávám již několik let, co se o ní mluví v zákoně i jinde, ale prakticky až v posledních letech jsem já osobně zaznamenal, jak to reálně může vypadat. A to zejména díky projektům R.A.P. a PREGNET, které podpořily pracovníky ÚP ČR, aby alespoň dílčí nástroje pracovní rehabilitace byly v praxi uskutečnitelné.

Nejzajímavější a nejpozitivnější zkušenost je ta, kdy jsme se stali jako organizace partnerem krajské pobočky ÚP ČR v Brně a v rámci odborné pracovní skupiny pro pracovní rehabilitaci jsme se setkali s pracovníky jiných organizací a úřadu práce u případové diskuze nad případem uchazeče o práci, který si žádá o podporu několika nástroji PR. Toto jsme prodiskutovali a našli vhodnější než požadovanou skladbu a postup.

Problém z mého pohledu je stále ještě ale v tom, že procesy realizace kroků a aktivit PR nejsou ještě vyšlapané a každý případ je nový průzkum „Jak na to“. Musíme najít neziskové organizace, úřady práce, uchazeči a firmy společnou řeč a zájem spolupracovat nad konkrétními případy komplexně.

evropský
sociální
fond v ČR

OPERAČNÍ PROGRAM
LIDSKÉ ZDROJE
A ZAMĚSTNANOST

PODPORUJEME
VAŠI BUDOUCNOST
www.esfcr.cz

- **Jaká je či jakou odhadujete motivaci k zapojení do pracovní rehabilitace Vašich klientů a jak by se toto dalo zlepšit?**

Motivace je různá u každého člověka, stejně jako jsou možnosti uplatnění různé. Někteří lidé nemají zájem se dále vzdělávat nebo se nechat posuzovat, někteří zase mají tento zájem veliký a někteří zjistí, že to je cesta, jak se posunout dál, i když to znamená někdy i nepříjemné zjištění o vlastních nereálných představách.

Rozhodně pomáhá, když se na straně úřadu práce setkájí s pochopením pro svoji neorientovanost v systému formulářů, postupů, pravidel, povinností a jak to či ono mají zařídit. V tom se snažíme stát se úřadům práce partnerem a někdy je vhodné i doprovodit klienta na úřad práce. Často se i klienti lekají povinností spojených se zařazením do pracovní rehabilitace. Ale někdy je bariérou i jiná představa pracovníka úřadu práce o vhodné podpoře uchazeče. U klientů, kteří nejsou rovnou motivováni tyto nástroje využívat, by jistě pomohla osvěta a otevřená propagace ze strany úřadu práce toho, k čemu ty nástroje jsou, jak to probíhá a co to může přinést.

- **Zabezpečovali jste již někdy pracovní rehabilitaci pro ÚP ČR? Zda ano, jakou formu a jak to probíhalo?**

Ne. Když průběžně stále hledáme, v jakých oblastech bychom mohli služby zaměstnanosti jako organizace doplnit, narazili jsme na to, že stát se součástí komplexu služeb pro pracovní rehabilitaci by znamenalo vybudovat velké zařízení, které by dokázalo pod sebe zahrnout poradenství, diagnostiku, rekvalifikace, pracovní činnosti a další aktivity. Takových zařízení tedy logicky v celé ČR je minimum, navíc zřejmě i proto, že aby bylo uznáno jako centrum PR, čeká jej účast ve veřejné soutěži a dlouhý proces.

Nicméně v rámci organizace poskytujeme poradenství, kurzy, psychologickou diagnostiku, spolupracujeme se zaměstnavateli, takže stačí, abychom s úřady práce našli provázání s jejich možnostmi ergodiagnostiky, rekvalifikační a finanční podpory zaměstnavatelů. Na tom aktuálně pracujeme.

- **Co považujete na nástroji pracovní rehabilitace za dobré?**

Je to možnost jak, pro obecné pracovní uplatnění podle situace na trhu práce nebo i podle konkrétního předjednaného místa u zaměstnavatele, podpořit lidi se zdravotním postižením, aby poznali svůj potenciál a rozvinuli ho. Je to systém, který dokáže podpořit jejich start na vhodném pracovním místě, aby dokázali postupně podávat takový pracovní výkon, že zaměstnavatel bude o tyto zaměstnance stát, i přestože nepobírá dotaci na jejich mzdu.

- **Kde vidíte z pohledu poradenské organizace hlavní potřeby pro zlepšení funkčnosti tohoto nástroje?**

Rozhodně je to komunikace a důvěra. Otevřená a oboustranně chápající komunikace a důvěra mezi uchazeči, pracovníky úřadu práce a neziskovými organizacemi, které vykonávají služby vzájemně se doplňující. Ale pokud není tato podpora konkrétních lidí provázaná a komunikovaná, tak se pouze snahy dublují bez velké účinnosti. Důležitá je také motivace uchazečů o práci, že vstup do pracovní rehabilitace bude mít vliv na jejich pracovní uplatnění. Rozhodně by to neměla být cesta, jak je zatížit povinnostmi.

- **Co by konkrétně podle Vás pomohlo zlepšení integrace OZP do pracovního života v současnosti obecně?**

Jednak taková práce s nástroji podpory zaměstnanosti v rukách úřadu práce, ale i vzdělávacích společností a neziskových a poradenských organizací, kdy dojde k aplikaci kroků podle individuální situace každého konkrétního klienta, a to formou případových setkání nebo plánu podpory nebo dalším vhodným individuálním způsobem.

Také je potřeba transparentních pravidel pro posuzování míry poklesu pracovní schopnosti, resp. invalidity. Aby člověk, který je invalidní např. ve II. stupni měl přesnější představu, jaký bude mít vliv jeho nástup do práce, i na zkrácený úvazek, na posuzování jeho invalidity do budoucna. Není jasné, jak bude posouzena jeho adaptace na zdravotní stav, za jak dlouho a jestli po skončení pracovního poměru je automaticky neadaptovaný, tedy invalidní v původní míře. Lidé logicky počítají i peníze a zajištění své budoucnosti po odchodu z práce, což nemusí být na jejich popud.